

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Do paniki dochodzi, gdy przeszacujemy zagrożenie

Epidemii wywołanej przez koronawirusa SARS-CoV-2 towarzyszą zachowania związane z paniką. A do wybuchów paniki dochodzi, kiedy nie rozumiemy rzeczywistości, która nas

otacza i przeszacowujemy zagrożenie - mówi PAP socjolog dr hab. Rafał Smoczyński.

"Dla paniki charakterystyczna jest zła diagnoza, wyolbrzymienie niebezpieczeństwa, jakie niesie dana sytuacja w stosunku do realnego zagrożenia" - mówi socjolog dr hab. Rafał Smoczyński, prof. Instytutu Filozofii i Socjologii PAN. "Koronawirus jest jeszcze w naszym kraju bytem abstrakcyjnym. Uwaga, jaką się temu tematowi poświęca, środki bezpieczeństwa podejmowane przez władze, oczekiwania polityczne są nieproporcjonalne do realnego zagrożenia. Możemy tu mówić o zachowaniu panicznym" - zwraca uwagę.

I porównuje, że o wiele większym i realnym zagrożeniem jest na razie chociażby grypa, której nie poświęca się tyle uwagi, co koronawirusowi. Z danych NIZP-PZH wynika, że w poprzednim sezonie grypowym (wrzesień 2018 r. - kwiecień 2019 r.), odnotowano prawie 3,7 mln zachorowań i podejrzeń zachorowań z powodu grypy, a także 143 zgony z powodu grypy.

Panika szczególnie wyraźną formę przyjęła w jednym z ukraińskich miast, gdzie obrzucono kamieniami autobusy z osobami powracającymi z Chin. Z kolei we Włoszech ludzie w obawie przed epidemią rzucili się na sklepy i wykupili zapasy żywności. "To klasyczne zachowania zbiorowe związane z paniką tłumu" - tłumaczy socjolog.

"Z wybuchami paniki będziemy mieli do czynienia tak długo, jak długo będziemy skonfrontowani z sytuacjami, w których nie rozumiemy rzeczywistości, która nas otacza" - uważa rozmówca PAP.

Również w związku z epidemią koronawirusa pozostaje wiele niewiadomych. Skąd się wzięły wirusy, jak się przenoszą, jak z nimi walczyć... A w związku z tym ujawniają się już teorie spiskowe. "To symptomy tego, co socjologowie nazywają społeczeństwem ryzyka. A ma to związek z tym, że wiele z mechanizmów otaczającego nas świata jest dla nas całkowicie nieklarownych. To może tłumaczyć reakcje paniczne" - mówi socjolog.

Pytany, czy to media są winne panice wokół COVID-19, odpowiada, że wszystkie informacje we współczesnym świecie są zapośredniczone. A media są elementem tego pośrednictwa. Jednak jego zdaniem - aby nie wzbudzać paniki - media powinny jak najrzetelniej przedstawiać sytuację związaną z epidemią i sięgnąć do wiarygodnych źródeł informacji. "A w przypadku tak specjalistycznych kwestii, jak rozprzestrzenianie się wirusów, warto odnosić się do wiedzy ekspertów. To pozwoli odbiorcom realistycznie ocenić zagrożenia, a przez to - nie ulegać panice" - przekonuje naukowiec.

Prof. Smoczyński zaznacza, że poza paniką związaną z zachowaniami zbiorowymi, możemy też mówić o panice moralnej. "Panika moralna polega na tym, że obsadza się w roli `złych` osoby, które rzekomo przyczyniły się do zaistnienia jakiejś sytuacji, która zagraża naszemu dobru wspólnotowemu. W opozycji do nich identyfikujemy `nas` jako tych, którzy stoją na straży dobra moralnego czy zdrowia społeczeństwa - a więc np. na straży tego, jak powinna wyglądać polityka wobec zagrożenia wynikającego z koronawirusa" - mówi.

"Panika moralna musi uwzględniać pewien strukturalny element - definiuje się postać, która reprezentuje to zło społeczne. Konstruuje się tzw. diabły ludowe - folk devils" - wyjaśnia. Zaznacza, że może się zdarzyć, że będą nimi np. osoby zakażone lub potencjalnie zakażone. Może być też, że takimi "diabłami ludowymi" staną się niektórzy politycy, którzy w ocenie swoich przeciwników nie czynią dość dużo, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się wirusa.

Podaje przykład Chin, gdzie władze w Pekinie mogą obsadzić w roli "folk devils" lokalnych działaczy politycznych z Wuhanu, którzy niewystarczająco dobrze zajęli się sprawą epidemii. "Ci działacze zostali obsadzeni w roli +zła społecznego+, które jest odpowiedzialne za rozprzestrzenienie się

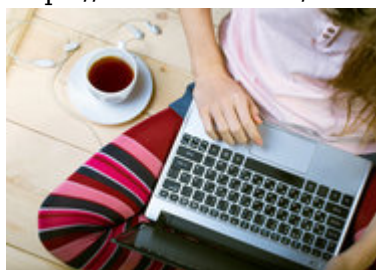
wirusa. Może teraz nastąpić dintojra" - uważa socjolog.

Na pytanie, czy taka panika moralna jest do czegoś społeczeństwu potrzebna, odpowiada: "Współczesne społeczeństwa są spluralizowane - pozbawione czegoś, co byłoby niekwestionowanym centrum moralnym. Różne strony sporu politycznego w różny sposób definiują różne kategorie moralne, interes społeczny, rację stanu. Nie ma zewnętrznego punktu, który by kontrolował właściwe zachowania społeczne. Element niepewności jest bardzo duży. A panika moralna w sytuacji pluralizmu normatywnego pozwala społeczeństwu rekonstruować swoje normy, redefiniować tożsamości zbiorowe. W dzisiejszych społeczeństwach ryzyka praktycznie niemożliwe jest uchronienie przed paniką moralną" - podsumowuje.

Dodaje jednak, że panice tłumu - zachowania zbiorowego - być może łatwiej jest zapobiegać. "To wymaga skoordynowanego działania służb, które w odpowiedni sposób przekazują ludziom informacje".

Źródło: pap.pl

<https://laboratoria.net/aktualnosci/29480.html>

30-03-2026

[Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia](#)

Przyznał je 402 osobom.

30-03-2026

[Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy...](#)

Aby chronić pisklęta przed pasożytami.

30-03-2026

Kierownik wyprawy polarnej

Zmiany klimatu widać gołym okiem.

30-03-2026

Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki

Informuje pismo „Nature Photonics”.

30-03-2026

Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety

Ogłosiło Europejskie Obserwatorium Południowe (ESO).

30-03-2026

[Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#)

Informuje pismo „Applied and Environmental Microbiology”.

30-03-2026

[Rękawiczki mogą zawyżać wyniki pomiarów mikroplastiku](#)

Informuje specjalistyczne pismo „Analytical Methods”.

30-03-2026

[Problem dezinformacji medycznej będzie narastał](#)

Szkolenia na UMB dla przyszłych lekarzy

Informacje dnia: [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#) [Stypendia ministra nauki za znaczące](#)

[osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#)
[Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki Duże teleskopy](#)
[sfotografowały dwie formujące się planety Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#)
[Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to](#)
[jednak naukowcy mówili o nauce Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać](#)
[pojedyncze cząsteczki Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety Bakteriofagi mogą](#)
[chronić żywność przed salmonellą](#)

Partnerzy